

ŞEHİR SOHBETLERİ -yedi- ŞEHİRİMİZDE PROJELER İLE YÖNETMELİYİZ

Proje yapmak da yetmiyor. Projelerin yönetilmesi gerekiyor. İşin en zor tarafı da yönetim kısmı. Projelere tek tek değil topluca bakmak gerekiyor. Projelerin kentsel gelişim içinde yerini iyi tanımak gerekiyor.

Ahmet NARİNOĞLU

Projeye şöyle diyorlar. “Başlayan biten işe proje denir”. Proje olması için bir dert, bir mesele olmalı. O da omuz verilerek/ yükü kaldırılarak hallolmalı. Şöyle de diyebiliriz. Hayat olmadan proje olmaz. Proje olmadan çare olmaz. Çare olmadan hareket olmaz. Hareket olmadan neticeye varılmaz. Proje bu. Her derdin bir çaresi varsa adına proje demek mümkün. Biliyorum. Şehirde projeler uçuşuyor. Her bir kentlinin beyninde projeler uçuşur. Bir araya toplandığında projeler konuşulur. Mesajlar projeler üzerinden verilir. Projeye bu denli sığınmışız projeye verilen değerden çok, moda oluşundan ileri gelir. Her yerde proje olunca, şehirler nerdeyse proje çöplüğüne dönüşüyor. Hani güzel bir sözümüz var ya. “Bit pazarına nur yağmış”. Ona misal uçan projeler işe yaramadan tarihin çöplüğüne atılıyor. Proje çok. Uçuk, kaçık, çılgın, algın projeler. Ama şairin dediği gibi yoklar. Düşünürün dediği gibi şehirde proje üretebilmek için “sakin” değil, “çilgın” olmak gerekir.

Ne gariptir ki AB sayesinde proje ile tanıştık. AB sayesinde proje ülkemize bu kadar girdi ve yayıldı. Öyle hayatımıza girdi ki, şairin dediği gibi ne onunla oluyor, ne onsuz. Bizde oturduk, konuştuk. Şehir üzerine projelere kafa yoralım dedik.

Avrupa Birliğine giriş sürecinde AB fonları açılıyor ve ilgililere çağrılar yapılıyor. Gerek AB gibi yabancı, gerek yerli kaynaklara dayalı projeler yapmak artık uzmanlık haline geldi. Bu amaçla proje eğitimi verilmesi gerekiyor. Proje yapmak da yetmiyor. Projelerin yönetilmesi gerekiyor. İşin en zor tarafı da yönetim kısmı. Projelere tek tek değil topluca bakmak gerekiyor. Projelerin kentsel gelişim içinde yerini iyi tanımak gerekiyor. Her şehrin proje alanında yapacakları var ve sıralayalım.

1. Proje Yönetim Ve Eğitim Merkezi Kurulmalı

2. Bütün projeleri düşünce aşamasından uygulama ve denetim aşamalarına kadar geçen süreçte yönetecek bir proje yönetim birimi oluşturulmalı

3. Proje Yönetim Merkezinin:

- Projelere destek
- Proje tanıtım

- Projeler için işbirliği ve koordinasyon
- Proje uygulama
- Proje izleme
- Proje denetim gibi görevleri olmalı.

Proje Yönetim Merkezi, proje yapacak olan yetişkinlere, öğrencilere, gençlere program dâhilinde sürekli eğitim hizmeti vermeli. Proje yönetim merkezi, AB, yurtdışı- yurtdışı fon kaynaklı projeleri yapanları koordine etmeli, işbirliği yapmalı, sevk ve idare etmeli.

4. Proje Havuzu Oluşturulmalı

Üretilen projelerin hepsi bir havuzda toplanmalı, aynı amaç ve hedefi güden projeler birleştirilmeli. Emek enerji ve kaynak israfını önlemek için benzer projeler de iş birliği yapılmalı.

5. Projeler Stratejik Plana Uygun Olmalı

Herkes her proje düşünebilir, hatta yapılabilir ama bu kentin gelişim planlarına, ana stratejilerine uygun olmalı

6. Projelere Kurumsal Destek Verilmeli

Yapılan projeler konusuna göre ilgili kurumlar tarafından desteklenmelidir. Kurumlar işbirliği yapmalı, ortak olmalı. Projelere kurumsal destek verilmeli, ortak olunmalı.

7. Proje İş Birliği Yapılmalı

Sivil toplum kurumları, Oda ve Meslek kuruluşları, Kamu ve mahalli idareler, özel sektör ile kişiler proje alanında iş birliği yapmalı. Bu manada yetkili kurul kararları almalı. Proje için hiçbir çekinceleri olmamalı.

8. Herkesin Proje Sunacağına Proje Meydanı (Arenası) Olmalı

Özgürlük meydanı gibi herkes projeyi özgürce sunmalı. Herkes projesini sergilemeli, anlatmalı, meraklıları veya alakadar olanları dinlemeli. İster kişi, ister kurum olsun herkes projesini bir meydana sunabilmeli. Bu sayede projesini tanıtır, iş birliği yapar, ortak bulur, kaynak temin eder.

9. Proje Salonu/Sarayı Olmalı

Kapalı dev salonda projeler sunulmalı. Projeler sergilenmeli. Meraklılar izlemeli, tartışmalı, görüşülmeli. Projeler projelere kapı aramalı. İşbirlikleri yapılmalı. Birlikte güçlü projeler doğar, uygulanır unutulmamalı.

10. Proje Günleri, Haftası ve Bayramı Yapılmalı

Üretilen, uygulanan projeler ile örnek projeler belirli dönemler sonunda tanıtılmalı. Topluma getirdiği faydalar anlatılmalı proje yapanlar teşvik edilmeli ödüllendirilmeli. Fikrinden uygulamasına kadar geçen dönemde, yoğun emek ve çaba gerektiren projeler bu çalışmalar bir elden yönetilmezse rüzgârın sağa sola savurduğu gibi yönü bilinmeyen bir akış ortaya çıkar. Bu da şehrin gelişimine faydadan çok zarar verebilir. Yani emek, enerji ve zaman boşa harcanmış olur. Proje eğitimi, yönetimi, uygulanması izlenmesi ve denetimi şehirde kurumsallaştırılmalıdır. Proje Yönetim Merkezi Şehir Yönetimi tarafından sevk ve idare edilmelidir.

Peki, projeleri kimler yapmalı? Esasen bir şehirde projeleri kim yapar? Projeler kim ilgilenmelidir? Proje şehirde kimin işi olmalıdır? Cevabı basit. Şehrin sakinleri proje yapmalı. Herkes hepimiz proje yapmalıyız. Kişiler, kurumlar yani. Biraz açalım.

•Kişiler proje yapmalı. Şehirde yaşayan her sakin şehri, şehirde yaşamayı dert ediniyorsa projesi var demektir. Öyleyse hemen oturup proje yapmalı.

•Sivil toplum proje yapmalı. Sivil toplum deyince akla dernekler, vakıflar, oda-meslek kuruluşları, kooperatifler, birlikler gibi örgütlenmiş topluluklar geliyor. Bugün şehirlerde sivil toplum örgütlenmiş halde bir araya geliyorlar, konuşuyorlar, tartışıyorlar. Ele aldıkları her konu esasen bir projedir. Proje yapma, yönetme, iş birliği ile hareket etme güçleri var. Şehre hizmet sunmanın en kestirme yolu projeler oluyor.

•Topluluklar proje yapmalı. Bugün iletişim çağında, sanal dünyada, sosyal medyada o kadar çok topluluk var ki! Aklına gelen herkes oturup kendi başına bile topluluk kuruyor. Bunlar harekete geçiyorlar, şehirde güç oluşturuyorlar. Bir bakıma şehir hayatının yeni güçleri, bir bakıma yeni gerçekleri. Bunlarsız şehre bakamayız. Öyleyse onlarda uğraştıkları her sahada proje yapmalı.

•Yerel idareler proje yapmalı. Yerel idare dediğimiz belediyeler, yerelde örgütlenmiş yasal kuruluşlar, yönetme iddiası taşırlar. Yönettikleri alanda sundukları her çözüm esasen bir projedir. Yerel yönetimler adına hizmet dedikleri ne varsa proje de deseler olur. Burada kritik nokta şehirle aynı ihtiyacı görmeleri, şehirle hareket etmeleri. Bu ülkede ne yazık

ki projeler fildişi kulelerde yapılıyor, şehirlere dayatmaya çalışılıyor. Işın özü şu. Şehre rağmen yönetim olmadığı gibi proje de olmaz.

•Kamu kesimi proje yapmalı. Devlet adına şehirlerde hizmet veren kurumlar kuruluşlar var. Bunlar görev alanına giren her meseleyi proje olarak ele alır ve çözebilirler. Hizmet ettikleri alanda, hizmet sundukları insanlarla birlikte güzel projeler yapabilirler. Esasen devlet-millet dediğimiz kaynaşmada bu yollardan geçer.

•Okullar ve eğitim kurumları proje yapmalı. Bugün nüfusumuzun gençlik bölümü okullardan geçiyor. Okullar onlara hayata hazırlıyor. Hayata hazırlanamayan gençlik ilerde hayatı zehir ediyor. Ülkenin geleceği gençliktedir. Ülkeyi gençlere teslim etmeden önce iyi yetiştirmeli, hayata hazırlamalıyız. Gençleri hayata hazırlamanın en güçlü/kestirme yolu proje eğitiminden geçer.

Belediyeler betondan yaptıklarına “Projeler” diyorlar ve övünüyorlar. Hem betondan yapıyorlar hem de asillikten uzaklaşıyorlar. İnsana yatırımını öne çıkarmıyorlar. Asıl proje insan ve toplum üzerine yapılır. Kentlerin beton yığınlarına bir daha ilan etmek başarı diye sunulmamalı.

Marifet kentlerde insana soluk aldırarak, insana eğilmek. Belediyeler insan projeleri ile yarışmalı. Projemi bulamıyorsunuz, işte bazı tekliflerimiz. İşte bizden A’dan Z’ye ummadığınız projeler.

- “Dile benden dile projesi” projesi
- “Hayır” dememe projesi
- Ahşap evler projesi
- Ahşaptan parklar projesi
- Akşamları evde sohbet projesi
- Akrabalar buluşma projesi
- Anıt ağaç parkı projesi
- Apartman site günleri projesi
- Arabasız kent projesi
- Askıda her şey projesi
- Avlulu, bahçeli, şadırvanlı, külliyesi (sosyal tesis) camiler projesi
- Bayramlarda toplu bayramlaşma projesi
- Betonları sarmaşıklar ile kaplama projesi
- Bodrum katında oturulmayan kent projesi
- Büyükleri ziyaret projesi
- Büyüklerin ceplerinde şeker, sakız taşıma projesi
- Büyüklerin elini öpme projesi

- Camilerde el sıkma projesi
- Cici anne projesi
- Çiçekli balkonlar projesi
- Çiçekli, süslü pencere yarışması
- Dede-nine edinme projesi
- Dinlenilecek şehir içi park projesi
- Duvarsız şehirler projesi
- El ele yürüme projesi
- Engelli köyü projesi
- Ensar projesi, paylaşmak projesi
- Eski kapılar projesi
- Ev hanımlarına kitap sev projesi
- Evde ailece kahvaltı projesi
- Evleri ahşap kaplama projesi
- Evlerin kapılarını çalma projesi
- Günde beş kilometre yürüme projesi
- Gürültüsüz kent projesi
- Her eve kitaplık projesi
- Her eve misafir terliği projesi
- Her mahalleye spor kulübü projesi
- Kaldırımında engelsiz yürüme projesi
- Kan kardeşliği projesi
- Kardeş şehir projesi
- Kent parkında sohbet projesi
- Kent tarihi projesi
- Kente hizmet edenler projesi
- Kenti kavgasız eve çevirme projesi
- Kentin aileleri projesi
- Komşulara çat kapı (misafirlik/ziyaret) projesi
- Komşu anne projesi
- Muhacir projesi/muhacir gibi yabancı geçici
- Müzeler projesi
- Nişan, Düğünlere katılım projesi
- Salavatlama/ugurlama projesi
- Sebil çeşmeler projesi
- Selam verme yarışması projesi
- Silayı Rahim projesi
- Sohbet mekânları projesi
- Şehirde deliksiz uyuma projesi
- Şehirde küçük boy ağaç dikme projesi
- Şikâyetsiz konut projesi
- Tarihe yolculuk projesi
- Tarihi çeşmeleri onarım ve kullanma projesi
- Taş evler projesi
- Temiz havalı konut projesi
- Toplu taşıma araçlarında büyüklere yer verme projesi
- Vakıf insanlar projesi

Madem şehirlerde yaşıyoruz, madem şehirleri kaybediyoruz öyleyse derdimiz var. Derdimiz varsa çaremiz de var. Bu devirde çarenin adına proje diyorlar. Velhasıl çağ proje çağı. Şehri projeler ile yönetmeliyiz.